

Verdienstelijk in recht

© Copyright MERITIUS® Gent

In dit nummer

Franchisenemer moet gebudgetteerde omzetvooruitzichten ook zelf beoordelen.....1

Opgelet met particulieren die niet betalen ! 1

Ook antieken kantoormeubilair verslijt, maar wel trager 2

Interne meerwaarden: alle wapens in stelling !.....2

Interne meerwaarden: "and the battle goes on ..." 3

VZW's, let op uw commerciële tellen !..... 3

Geen vergoeding voor de distributeur die "op het randje" verkoopt 4

Oei ! Verkeerde rechter gekozen 4

Franchisenemer moet gebudgetteerde omzetvooruitzichten ook zelf beoordelen

Luc STOLLE

Overeenkomstig de Wet van 29.12.2005 betreffende de precontractuele informatie bij commerciële samenwerkingsovereenkomsten dient de franchisegever minstens één maand voor het afsluiten van de overeenkomst een ontwerp van overeenkomst, maar ook een document met commerciële informatie aan de franchisenemer te overhandigen. In dit document worden veelal ook omzetcijfers vooropgesteld.

In een recent arrest spreekt het Hof van Beroep te Brussel zich uit over de "waarde" die aan dergelijke precontractuele informatie moet worden gehecht. In voorkomend geval was het vooropgestelde zakencijfer niet gehaald door de franchisenemer. Deze riep de nietigheid van de overeenkomst in wegens dwaling om-

trent het voorwerp en vorderde een schadevergoeding wegens een precontractuele fout vanwege de franchisegever.

Het Hof meent dat er geen sprake kan zijn van nietigheid. Een franchisenemer heeft als onafhankelijk en zelfstandig handelaar immers de plicht om zelf op basis van de door de franchisegever verschafte transparante gegevens het risico van de vooropgestelde onderneming in te schatten. De discrepantie tussen de werkelijk behaalde cijfers en de vooropgestelde haalbare cijfers is op zich dan ook geen bewijs van een gebrek in de precontractuele informatieplicht van de franchisegever.

Hof van Beroep Brussel, 07.02.2007

Opgelet met particulieren die niet betalen !

Luc STOLLE

Een onderneming verkoopt één van haar wagens aan een particulier die nalaat de prijs te betalen. Wanneer de verkoper de onwillige koper dagvaardt, roept laatstgenoemde de verjaring van de rechtsvordering in. Hij beroept zich op art. 2272, tweede lid B.W. dat stelt dat de rechtsvordering van kooplieden, wegens de koopwaren die zij verkopen aan personen die geen koopman zijn, verjaart door verloop van één jaar.

Het Hof van beroep te Antwerpen volgt de redenering van de koper niet. Het oordeelt dat een koopman in de zin van artikel 2272 B.W. degene is die voedingsmiddelen of andere producten verkoopt die courant worden gebruikt.

De verkoop van een auto kan daarentegen niet worden beschouwd als een product dat courant wordt gebruikt. Bovendien – en dit argument was waarschijnlijk het belangrijkste – kaderde de verkoop niet in het maatschappelijk doel van de verkopende vennootschap. Of het Hof dezelfde beslissing had genomen wanneer de verkoper een autohandelaar zou zijn, blijft dus een open vraag.

De moraal van het verhaal is: vermijd een discussie omtrent de verjaring van de rechtsvordering en wacht geen jaar om particulieren te dagvaarden wegens de niet-betaling van aan hen verkochte gebruiksgoederen.

Hof van Beroep Antwerpen, 18.01.2006

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Ook antieke kantoormeubilair verslijt, maar wel trager

Luc STOLLE

Een belastingplichtige koopt antieke meubelen en schrijft deze af aan 20 % per jaar.

De administratie is het daarmee niet eens: antieke meubelen komen niet in aanmerking voor afschrijving aangezien zulke voorwerpen in regel geen waardevermindering ondergaan ingevolge de uitoefening van de beroepswerkzaamheid.

De fiscale rechtbank te Antwerpen is het daarmee niet eens. Zij meent dat ook antieke meubelen verslijten door het effectief gebruik als kantoormeubilair en aldus een waardevermindering ondergaan. Zij oordeelt evenwel dat het gekozen afschrijvingspercentage te hoog is: rekening houdend met het gebruik en de ouderdom van de meubelen dient een jaarlijkse afschrijving van 10 % geacht te worden te beantwoorden aan de werkelijke jaarlijkse waardevermindering ervan.

Niettegenstaande in principe de aftrek van de beroepskosten in hun geheel moet aanvaard worden, laat artikel 53, 10° WIB/92 aan de administratie toe het gedeelte van deze kosten te verwerpen die op onredelijke wijze de beroepsbehoeften van eiseres overtreffen. Deze bepaling vormt een uitzondering op de algemene regel van artikel 49 WIB/92 zodat de bewijslast van het onredelijk gedeelte van de beroepskosten op de administratie rust. In voorkomend geval leverde de fiscus echter niet het minste bewijs dat de aankoop van voornoemde meubelen op onredelijke wijze de beroepsbehoeften van de belastingplichtige overtroffen.

Rechtbank van Eerste Aanleg Antwerpen, 02.05.2007

Interne meerwaarden: alle wapens in stelling !

Luc STOLLE

Een belangrijk arrest van het Hof van Cassatie d.d. 30.11.2006 had tot gevolg dat de benadering van "interne meerwaarden op aandelen" bij inbreng in, of verkoop aan een eigen holding grondig is gewijzigd: op voorwaarde dat de aandelen met het oog op de inbreng of verkoop juist gewaardeerd worden (en er voordien geen speculatief inzicht bestond), kan dergelijke verrichting geen aanleiding geven tot een winst of baat die als divers inkomen belast kan worden. Immers, art. 90, 1° WIB/92 onderwerpt niet de meerwaarde gerealiseerd n.a.v. de verkoop die de perken van het privépatrimonium overschrijdt, maar slechts de winst of baat die voortkomt uit een dergelijke verrichten aan belasting.

De lagere rechtbanken kunnen zich blijkbaar moeilijk bij deze stelling neerleggen. We verwijzen naar de beslissing van de rechtbank te Luik die we bespreken op pagina 3 van deze nieuwsbrief.

In een betwisting die aan het Hof van Beroep te Antwerpen werd voorgelegd, pakte de fiscus het anders aan.

Het ging om een vennootschap die een pakket aandelen kocht van twee van haar bestuurders. De verkoopprijs werd door twee bedrijfsrevisoren

vastgesteld.

De fiscus aanvaardde de verkoopprijs evenwel niet. Zij was van mening dat de vennootschap te veel had betaald voor de verwerving van de aandelen. Daarom poogde de fiscus het "teveel" betaalde (abnormaal of goedgunstig voordeel) bij toepassing van de artikelen 26 en 340 WIB/92 te belasten als verworpen uitgaven.

Het Antwerpse Hof is het er echter niet mee eens: om het abnormaal of goedgunstig karakter van een voordeel te bepalen, moet men rekening houden met de economische omstandigheden van het ogenblik, met de situatie waarin alle partijen zich respectievelijk bevinden en met de feitelijke omstandigheden van de zaak. Daarenboven is het de fiscus die het materiële bewijs moet leveren van de abnormale of goedgunstige voordelen. Uit geen enkel objectief element bleek evenwel dat de waardebepaling door de bedrijfsrevisoren niet zou overeenstemmen met de marktwaarde van de aandelen. Bijgevolg leverde de administratie niet het vereiste bewijs.

Hof van Beroep Antwerpen, 24.04.2007

Hof van Cassatie, 30.11.2006

De rechtbank heeft ook een andere visie dan het Hof van Cassatie wanneer het gaat om hetgeen kan worden belast op grond van art. 90, 1° WIB/92. Zij meent dat de daarin vermelde "winst of baten", de "meerwaarden" omvatten die verwezenlijkt zijn n.a.v. de overdracht van aandelen die is uitgevoerd in het kader van verrichtingen die buiten het normale beheer van privé-vermogen vallen. Het Hof van Cassatie was in haar arrest van 30.11.2006 nog van mening dat "winst of baten" niet gelijk te stellen is aan "meerwaarden".

Interne meerwaarden: "and the battle goes on ..."

Luc STOLLE

Belastingplichtigen richtten in een periode van vier jaar zes vennootschappen op. Twee van deze vennootschappen richtten een zevende vennootschap op. Er werd tevens een protocolakkoord afgesloten met een investeerder om de groei van de groep en daaropvolgende beursintroductie te bevorderen. Daarenboven werd ook een kapitaalverhoging doorgevoerd die volledig door een externe investeerder werd onderschreven. Tenslotte werden ook tal van deelnemingen aan de vennootschappen overgedragen. De fiscus wil de daarbij gerealiseerde meerwaarden belasten in toepassing van art. 90, 1° WIB/92 omdat de transacties niet kaderen in het normale beheer van privé-vermogen..

De Luikse fiscale rechtbank meent dat art. 90, 1° WIB/92 op een ruime manier moet worden geïnterpreteerd. Om uit te maken of een verrichting het normale beheer van privé-vermogen te boven gaat, moet men zich er derhalve niet toe beperken te onderzoeken of er al dan niet speculatie is in het hoofde van de betrokken belastingplichtige. De rechtbank meent dat de hierboven beschreven verrichtingen niet als verrichtingen van "beheer van portefeuillewaarden" kunnen worden beschouwd. Het gaat wel om verrichtingen van beheer, organisatie en reorganisatie van de groep van vennootschappen. Deze verrichtingen vallen, aldus de Luikse rechter, buiten het

kader van het normale beheer van privé-vermogen. De belastingplichtigen hebben namelijk "niet gehandeld als een goed huisvader, maar als zakenlui met als doel, de herstructurering en de consolidatie van de groep van de verschillende vennootschappen die ze gesticht hebben en die de afspiegeling van hun activiteit zijn".

De rechtbank heeft ook een andere visie dan het Hof van Cassatie wanneer het gaat om hetgeen kan worden belast op grond van art. 90, 1° WIB/92. Zij meent dat de daarin vermelde "winst of baten", de "meerwaarden" omvatten die verwezenlijkt zijn n.a.v. de overdracht van aandelen die is uitgevoerd in het kader van verrichtingen die buiten het normale beheer van privé-vermogen vallen. Het Hof van Cassatie was in haar arrest van 30.11.2006 nog van mening dat "winst of baten" niet gelijk te stellen is aan "meerwaarden".

De rechtbank heeft dan ook geen begrip voor de redenering van de belastingplichtige dat alleen het "abnormale" gedeelte van de meerwaarde belastbaar zou zijn, d.w.z. het gedeelte dat meer bedraagt dan de "winst of baat" die aan de "marktprijs" met een andere medecontractant zou zijn verwezenlijkt.

*Rechtbank van Eerste Aanleg Luik, 10.01.2008
Hof van Cassatie, 30.11.2006*

VZW's, let op uw commerciële tellen !

Luc STOLLE

Een VZW stelt in rechte een eis in die zijn grond vindt in een handelswerkzaamheid waarvoor zij niet is ingeschreven. De tegenpartij meent dat de vordering onontvankelijk is omdat de VZW door het voeren van de betreffende commerciële activiteit de bijkomstigheidsvoorwaarde niet naleeft. Een VZW mag ingevolge art. 1 VZW-wet inderdaad slechts commerciële activiteiten voeren wanneer deze bijkomstig zijn aan de niet-lucratieve (burgerlijke) activiteiten die zij in hoofdzaak beoogt. De uitoefening door een VZW van handelsactiviteiten is meer bepaald onderworpen aan drie cumulatieve voorwaarden: 1° de economische (lucratieve) activiteit moet, in ver-

gelijking tot de niet-commerciële, kwantitatief minder belangrijk zijn wat de allocatie der middelen betreft; 2° de handelszaak moet noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van het ideële doel; 3° de opbrengsten van de handelsactiviteit moeten aangewend worden ter verwezenlijking van het niet-economisch doel.

Het Hof van Beroep oordeelde dat de handelswerkzaamheid, op grond waarvan de vordering werd ingesteld inderdaad niet aan deze voorwaarden voldoet. De vordering van de VZW is dan ook onontvankelijk.

Hof van Beroep Gent, 20.06.2007

Geen vergoeding voor de distributeur die "op het randje" verkoopt

Luc STOLLE

Voor de distributie van bepaalde goederen wordt het land ingedeeld in diverse regio's die aan verschillende distributeurs worden toegewezen. Één van hen opent een nieuw verkooppunt net buiten de exclusieve verkoopszone van een collega. Voor de principaal is dit een voldoende reden om een einde te maken aan de overeenkomst van de deloyale distributeur. Deze is hiermee niet akkoord en stapt naar de rechter.

Volgens het Hof van Beroep te Gent maakt de handelswijze van de eiser op zich geen schending van een essentiële contractuele verbintenis uit die een eenzijdige buitengerechtelijke ontbinding kan verantwoorden. Hoewel het Hof oor-

deelt dat het schenden van de loyaliteitsverplichting die binnen een commercieel samenwerkingsverband moet heersen, niet volstaat om de overeenkomst eenzijdig op te zeggen, speelt de handelswijze van de betrokken distributeur wel degelijk een rol bij het beoordelen van het recht op schadevergoeding dat door de niet-gerechtigde ontbinding ontstaat. Meer nog, de deloyale distributeur krijgt in voorkomend geval helemaal geen schadevergoeding toegekend.

Hof van Beroep Gent, 03.01.2007

Oei ! Verkeerde rechter gekozen ...

Didier BAECKE

Een vennootschap is opgericht in de vorm van een handelsvennootschap, maar heeft de uitoefening van een vrij beroep tot statutair doel. De vennootschap laat na haar facturen te betalen, zodat ze wordt gedagvaard voor de rechtbank van koophandel, die immers bevoegd is indien het doel van een gedaagde bestaat uit het verrichten van handelsdaden. Om het doel van een vennootschap te kennen, dient men evenwel

primair terug te grijpen naar haar statuten. De uitoefening van een vrij beroep veronderstelt het stellen van burgerlijke daden zodat de verweerder niet als handelsvennootschap wordt beschouwd. De rechtbank van koophandel acht zich dan ook onbevoegd en verwijst de zaak naar de rechtbank van eerste aanleg.

Rechtbank van Koophandel Brussel, 23.11.2007

Onze kantoren

MERITIUS® GENT

Martelaarslaan 402 - 9000 Gent
Tel. +32 (0)9 269 70 70 - Fax +32 (0)9 269 70 71
info.gent@meritius.be

MERITIUS® BRUXELLES

Georges Henrilaan 431 - 1200 Bruxelles
Tel. +32 (0)2 735 91 56 - Fax +32 (0)2 734 35 00
info.brussels@meritius.be

MERITIUS® MONS

Rue Ste Gertrude 1 - 7070 Le Roeulx
Tel. +32 (0)64 66 50 12 - Fax +32 (0)64 67 60 93
info.mons@meritius.be

MERITIUS® NAMUR

Avenue Cardinal Mercier 46 - 5000 Namur
Tel. +32 (0)81 74 42 04 - Fax +32 (0)81 74 42 07
info.namur@meritius.be

MERITIUS® ANTWERPEN

Jules Moretuslei 374-376 - 2016 Antwerpen
Tel. +32 (0)3 825 55 00 - Fax +32 (0)3 825 56 00
info.antwerpen@meritius.be